

„Napirenden kell tartani”

A 65 évvel ezelőtti magyarellenes megtorlások parlamenti elítélését követeli Pásztor Bálint parlamenti képviselőhöz intézett nyílt levelében kilenc vajdasági magyar civil szervezet és három párt. Lapunk arról kérdezte a képviselőt, hogy miként vélekedik a levéllel kapcsolatban.

– Ebben a konkrét esetben a levélírók nyitott kapukat döngtetnek, ugyanis 2009 februárjában a Magyar Koalíciót alkotó három párt elnöke egy olyan levelet fogalmazott meg Boris Tadić államfőnek, Mirko Cvetković kormányfőnek és Slavica Đukić-Dejanović házelnök asszonynak, amelyben ugyanazok a követelések szerepelnek, amelyeket a jelenlegi levélírók is megfogalmaztak.

Bővebben az 5. oldalon

KÖZÉPPONTBAN

„Napirenden kell tartani”

Pásztor Bálint: Az 1944/45-ös eseményeket nem kellene összekeverni a srebrenicai eseményekkel

A 65 évvel ezelőtti magyarellenes megtorlások parlamenti elítélését követeli Pásztor Bálint parlamenti képviselőhöz intézett nyílt levelében kilenc vajdasági magyar civil szervezet és három párt. Nyílt levelükben arra kérték a parlamenti képviselőt, hogy a Srebrenica-rezolúció napirendre tűzésének alkalmával javasolja, hogy annak szövegébe foglalják bele az 1944/45-ben történt kivégzések elítélését is. Amennyiben ez nem lehetséges, javasolja egy ezzel kapcsolatos külön nyilatkozat elfogadását. Lapunk arról kérdezte Pásztor Bálintot, hogy miként vélekedik a levéllel kapcsolatban.

– Mindenképpen dicséretes, hogy időnként a civil szervezetek és a pártok is különböző indítványokkal, javaslatokkal, ötletekkel fordulnak a parlamenti képviselőkhöz. Az utóbbi három évben, mióta parlamenti képviselő vagyunk, többször is kértük – kiáltóképp a civil szervezetektől – hogy támogassák munkánkat

ötleteikkel. Azonban ebben a konkrét esetben a levélírók nyitott kapukat döngtetnek, ugyanis 2009 februárjában a Magyar Koalíciót alkotó három párt elnöke egy olyan levelet fogalmazott meg Boris Tadić államfőnek, Mirko Cvetković kormányfőnek és Slavica Đukić-Dejanović házelnök asszonynak, amelyben ugyanazok a követelések szerepelnek, amelyeket a jelenlegi levélírók is megfogalmaztak. Ez a levél még tavaly februárban eljutott a három legfőbb közjogi méltósághoz, és eredmények is születtek. Ennek a levélnek köszönhető, hogy a tavalyi év végén a két köztársasági elnök, Boris Tadić és Sölyom László megállapodott arról, hogy a két ország tudományos akadémiaja hozzon létre egy történelemszemből álló vegyes bizottságot, amely felkutatná az 1944/45-ös áldozatokat. Ugyanebben az évben a két köztársasági elnök által aláírt levél el is jutott a két akadémia elnökéhez, és minden bizonnyal a közeljövőben el is kezdődik a munka. Húsz év után végre pozitív irányba indult el ennek a kérdésnek, bűncelekmény-sorozatnak a történelmi helyzetétele, valamint azt is fontosnak tartom, hogy megalakult az a bizottság, amelynek létrehozatalát közel 20 évvel ezelőtt a történelmi VMDK kezdeményezte.

■ **Miként vélekedik a levélírók kéréseivel kapcsolatban?**

– A levélírók srebrenicai határozattal kapcsolatos javaslatával kapcsolatban azt gondolom, hogy a 1944/45-ös eseményeket nem kellene összekeverni a srebrenicai eseményekkel. Vélemé-

nyem szerint járhatatlan az az út, hogy ebben a parlamenti határozatban egy mondat erejéig – úgy mellékesen – elítéljék a magyarellenes atrocitásokat. Azt gondolom, ez méltatlan lenne az ártatlanul kivégzett több tízezer magyar emlékével és családjukkal szemben. A '44/45-ös eseményeket elítélő parlamenti határozattal kapcsolatos kérésüket illetően pedig ki kell emelni, hogy minden bizonnyal lesz egy ilyen határozat. Azonban csak a vegyes bizottság munkájának befejezte után és az 1944/45-ös események tudományosan alapon történő feltárását követően várható az, hogy a szerbiai parlament elfogadjon egy határozatot, amelyben elítéli az ekkor történt magyarellenes és mások ellen elkövetett atrocitásokat. Ezek ellenére teljes mértékben egyetértek a levélírókkal abban, hogy a szerb államnak ki kell mondania: 1944/45-ben bírósági ítéletek nélkül, jótalanul végeztek ki embereket, csak azért, mert a nemzetiségük magyar vagy német volt. Másrészt azzal

is egyetértek, hogy az államnak garantálnia kell a megemlékezés szabad jogát.

■ **A kisebbségi frakció mit tud tenni a Szerbiai Képviselőházban a fenti kérdésekkel kapcsolatban?**

– Folyamatosan kérjük a fent említett vegyes bizottságtól, kezdje el munkáját, hogy a történelmi tények feltárása ne húzódjon el túlságosan. Valamint elképzelhetőnek tartom, hogy akár a srebrenicai határozatról szóló parlamenti vitában, akár más kérdésekkel kapcsolatban is, ezt a kérdést – bár nem napi politikai jelleggel – napirenden tartjuk. Azonban, hogy a srebrenicai határozatról szóló vitában felszólalunk vagy sem, attól függ majd, hogyan ítélik meg a szóban forgó szöveget. Amennyiben pedig felszólalunk, mindenképpen elmondjuk, nagyon jó, hogy a srebrenicai eseményeket a szerbiai parlament a helyére akarja tenni, de mindenképpen szükség van arra, hogy a '44/45-ös eseményekkel is szembesüljön, és a vegyes bizottság minél előbb befejezze a munkáját. Abból a célból is fontos napirenden tartanunk az ezzel kapcsolatos kérdéseket a parlamentben, hogy a szerbiai közvélemény szembesüljön ezekkel az eseményekkel, ugyanis meggyőződésem és tapasztalatom is, hogy a szerb politikai elit jelentős része nincs tisztában azzal, hogy milyen bűncelekmények történtek a második világháború végén a magyarokkal, németekkel, de azokkal a szerb nemzetiségűekkel is, akik a hatalom útjában álltak.

■ DIÓSI Árpád

Pásztor Bálint